

Nr 706

Av herr Nilsson i Gävle m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 76, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

Skilda utredningar rörande ensamstående mödrars sociala och ekonomiska förhållanden har dokumenterat att det är de ekonomiska svårigheterna som skapar de största bekymren för så gott som alla inom denna kategori. Det har från samhällets sida hittills gjorts alltför litet för att på ett verksamt sätt underlätta de ensamstående föräldrarnas oftast mycket tunga börda. Den i Kungl. Maj:ts proposition nr 76 föreslagna höjningen av ortsavdragen för ogift skattepliktig person med hemmavarande barn under 16 år är därför att hälsa med tillfredsställelse.

Tiden borde emellertid vara inne för att i skattehänseende helt jämställa de s. k. ofullständiga familjerna med de fullständiga. Det förvärvsavdrag som gift kvinna med hemmavarande barnbidragsberättigat barn kommer i åtnjutande av borde utvidgas till att omfatta även ogift, frånskild eller änka med barn under 16 år.

Förvärvsavdraget som tillkommit för att kompensera de merkostnader som uppstår till följd av gift kvinnas förvärvsarbete utom hemmet är i skattetekniskt avseende f. n. knutet till samtaxeringen. Men förutsättningen för att kunna tillgodogöra sig det högre förvärvsavdraget, det s. k. kvotavdraget, är emellertid att det finnes hemmavarande barnbidragsberättigade barn. Förvärvsavdraget är således framför allt en fråga om kompensation för de ökade barnkostnader som moderns förvärvsarbete för med sig.

Då ingen torde bestrida att barnkostnaderna är lika stora om inte större i de s. k. enförälderfamiljerna borde de ökade barnkostnaderna på grund av moderns förvärvsarbete kompenseras lika oavsett om modern är gift eller ogift.

Ett av de främsta skälen som talar härför är att den ensamstående modern obestriddligen lever på en avsevärt lägre standard än den som två förvärvsarbetande makar med minderårigt barn uppnår. Departementschefen framhåller för sin del att tillsynen av minderåriga barn under tiden då modern vistas utom hemmet för med sig utgifter som avsevärt nedsätter skatteförmågan. Detta konstaterande gäller i allra högsta grad de ensamstående mödrarna.

Det kunde synas rättvist att även ensamstående fader med minderårigt barn finge komma i åtnjutande av förvärvsavdraget, men så länge lönediskrimineringen gentemot kvinnorna alltjämt kvarstår framstår det som

mest angeläget att förvärvsavdraget, såväl det fasta som kvotavdraget, utvidgas till att omfatta främst ensamstående mödrar.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen med bifall till proposition nr 76 i skrivelse till regeringen hemställer om utredning och förslag i syfte att möjliggöra för ensamstående mödrar med barnbidragsberättigade barn att erhålla samma förvärvsavdrag som nu beslutats för de gifta förvärvsarbetande kvinnorna i familjer där båda makarna förvärvsarbetar.

Stockholm den 22 mars 1960

Henning Nilsson

H. Hagberg

Gustav Johansson

Helmer Holmberg